

*Dokumentacija za odlučivanje o potrebi izrade
Elaborata o procjeni uticaja na životnu sredinu za
poslovni objekat- pogon za primarnu i finalnu preradu
drveta "JELA – KOMERC" d.o.o. Rožaje*

Investitor: „JELA - KOMERC“ d.o.o., Rožaje

Obrađivač: „D & D ing“ d.o.o. Berane

Mart 2024. godine

www.dd-ing.me

info@dd-ing.me

068832800, 068826259

1. Opšte informacije

1.1. Podaci o nosiocu projekta:

Nosilac projekta:	"Jela - komerc" d.o.o. Rožaje
Odgovorno lice:	Muamer Dedić
Kontakt osoba:	Muamer Dedić, Ado Dacić
Telefon:	069 037 394, 069 111 478
e-mail:	montenegro-brvnare@t-com.me

2.2. Glavni podaci o projektu:

Objekat:	Poslovni objekat – za rezanje i obradu drveta
Skraćeni naziv:	/
Lokacija:	Kat. parcela br. 551, KO Koljeno I
Adresa:	Opština Rožaje

Slika 1. Prikaz objekta

2. Opis lokacije projekta

Objekat se nalazi na lokaciji kat. parceli br. 551 KO Koljeno, Opština Rožaje u skladu sa smjernicama PUP-a Rožaje – prostorno – plansko rješenje. Objekat je u vlastištvu investitora. Pristup parceli omogućen je lokalnom saobraćajnicom, koja prolazi pored parcele i povezuje je sa putem E65. Sa pristupnog puta postoji jedan ulaz na parcelu, za hale. Parcela je relativno ravna i na parceli već postoje izgrađeni predmetni objekti. Na manje od 50m od predmetne lokacije nalazi se Džamija Koljeno, dok se na oko 10-15m nalazi d.o.o. Drvo trend. U neposrednoj okolini se nalaze i porodični objekti, a najbliži je udaljen na oko 25m. Na manje od 50m od lokacije protiče rijeka Županica. Na oko 500m nalazi se groblje Koljeno. Na 1km nalazi se Mikromont plus. Na oko 2,1km nalazi se Osnovna Škola " Bratstvo i Jedinstvo ". Predmetna lokacija je 6,5km udaljena od centra Rožaja. Oko predmetne lokacije nalaze se livade, dok se uz zadnju stranu objekta prostire šumski pojas.

Na lokaciji nema kulturno-istorijskih ni prirodnih dobara i ne pripada zaštićenom području.

2.1. Postojeće korišćenje zemljišta

Uvidom u LN na lokaciji postoje izgrađeni poslovni objekti za primarnu i finalnu obradu drveta – izrada eko brvnara površine:

objekat 1. površine 242m²,
objekat 2. površine 431m²,
objekat 3. površine 112m²,
objekat 4. površine 185m²,
objekat 5. površine 339m²,
objekat 6. površine 123m²,
livada površine 2700m².

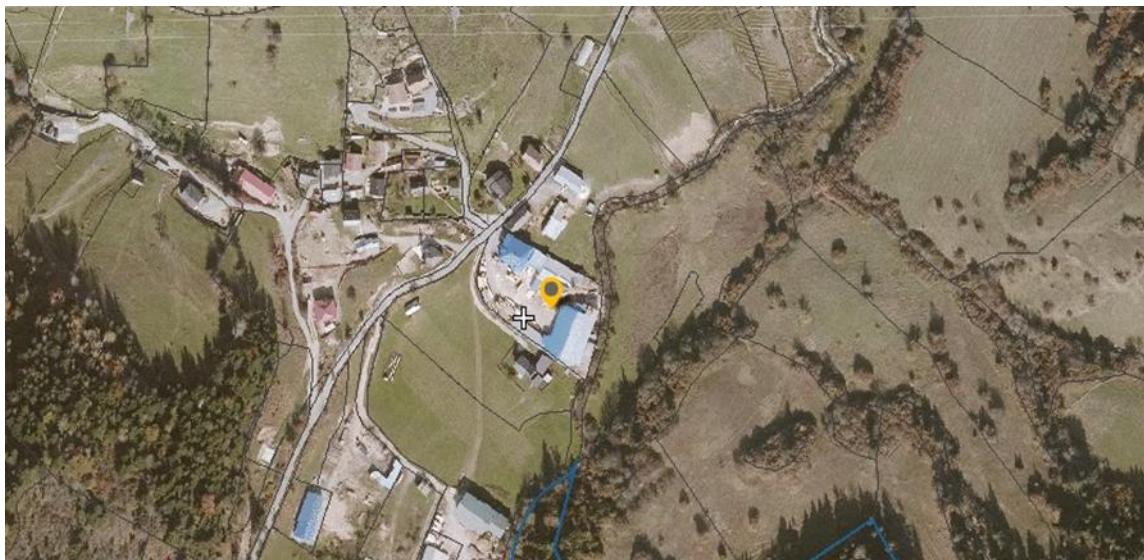
Ukupna površina parcele je 4185.37m².

Lokacija ima prilaz sa lokalnog puta. S obzirom na to da kapacitet i dobra lociranost predmetne parcele formirano je površinsko parkiranje sa odgovarajućim brojem parking mjesto. Kompletan parcela je ograđena ogradom od pletene pocinkovane žice.

2.2. Relativan obim, kvalitet i regenerativni kapacitet prirodnih resursa

U zoni lokacije, kao ni u njenoj blizini nema područja koja su zaštićena kada su u pitanju kulturna i prirodna dobra, kao ni zaštićenih biljnih i životinjskih vrsta. Na predmetnoj lokaciji nema močvarnih djelova, ni šumske površine. Ova lokacija ne pripada zaštićenom području u bilo kom pogledu. U neposrednoj blizini protiče rijeka Županica. Rijeka Županica nastaje od više pritoka (potoka) sa područja Skrivene, Rožajskog vrha i Turjaka, i uliva se u rijeku

Ibar. U predjelu Đurenoovića Luka, sa desne strane toka Županice, nalaze se tereni za skijanje i druge zimske sportove. Dolinom Županice, lijevom stranom toka, prolazi magistralni put Rožaje – Berane.

Slika 2. Širi prikaz lokacije objekta (Izvor: Geoportal CG)

2.2.1. Klima

Klimatske karakteristike i meteorološki parametri se najčešće definišu preko prostornih i vremenskih varijacija, strujanja, temperature i vlažnosti, kao i inteziteta zračenja. Po geografskom položaju i nadmorskoj visini, rožajski kraj pripada umjereno- kontinentalnoj zoni. Relativno toplo i suvo doba traje 4 mjeseca (VI,VII,VIII i IX) i relativno hladno i vlažno doba traje 8 mjeseci (I, II, III, IV, V, X, XI i XII).

Srednja godišnja temperatura vazduha je 6,0 °C, srednja maksimalna 17,6 °C, a srednja minimalna -7,0 °C i srednja dnevna 1,5 °C. Godišnji broj dana sa temperaturom više od 30 °C iznosi 4, a sa temperaturom manje od 0 °C iznosi 166 dana. Srednja godišnja vrijednost padavina iznosi 905,0 mm, maksimalna dnevna 262,0 mm, minimalna dnevna i srednja dnevna 39,0 mm.

Sledeće klimatske karakteristike mogu se konstatovati u opštini Rožaje: Visina i zadržavanje sniježnog pokrivača, koji je veći od 30 cm, je važan faktor turističke valorizacije rožajskog prostora.

Vjetrovi - Najveću učestalost imaju: zapadni -22%, istočni - 9%, jugozapadni - sjevernoistočni - 3% jugoistočni - 3%, a najmanju sjeverni i južni - 12%. Sjeverni i južni vjetrovi su najmanje prisutni. Za neposrednu okolinu grada, Plunaca i Balotića, karakteristični su i lokalni vjetrovi: danik i noćnik. Javljuju se preko ljeta usled nejednakih temperatura i razlike u zagrijavanju između podgorine i visokih predjela. Prvi duva ka Prokletijama i prenosi im topliji vazduh, a drugi, sa njih naniže kao čist i svjež.

Posebna odlika klime Rožaja jesu tišine ili kalme - 62%. Ove pojave traju po nekoliko dana i prisutne su tokom cijele godine. Najmanje ih je u proljeće, a najviše u toku zime.

Insolacija - Rožaje nije karakteristično po maglama, već klasičnoj oblačnosti ili vedrini. Južne ekspozicije su sunčanije od sjevernih, a osunčavanje je najduže preko ljeta, odnosno juna, jula i avgusta. Sijanje sunca je oko 1500 časova godišnje (ili oko 4 časa dnevno) što je za planinske krajeve znatna vrijednost. Značajan je pokazatelj da tokom 300 dana godišnje sija sunce, a samo 65 dana je bez sunca. Ova karakteristika je skoro idealna za korišćenje sunčeve energije. u svim oblicima. Nekih godina, zavisno od učestalosti vjetrova, planinska područja imaju više vedrih dana od nižih oblasti. Temperaturne inverzije uslovljavaju mikro reljef i riječni tokovi, pa u zimskom periodu, na primjer, srednje dnevne temperature na Bandžovom brdu ili Šušterima su veće nego u gradskom jezgru Rožaja, na obalama Ibra. Ovom pojavom je naročito zahvaćen prostor samog grada.

2.2.2. Geološki sastav

Čitav prostor crnogorskih brda i površi, na čijem sjeveroistočnom rubu leži opština Rožaje, izgrađena je od tri glavne vrste stijena:

1. Krečnjaka, koji zauzima najveći prostor opštine, planinsko područje, južno od puta preko Turjaka, magistralom, regionalnim putem do Bijele Crkve i dalje do granice opštine. Viši krečnjački tereni i tereni izgrađeni od eruptiva su slabo propusni, mahom su ispucali i razbijeni, a često i glinoviti, pa je površina karsta obrasla humusom i bujnom vegetacijom, što je važno u ekološkom, vizuelno-estetskom i komercijalnom smislu. Područje je bogato izvorima bistro vode, ali zbog vegetacije, rijetke su erozivne pojave. Ispod 1200 mnv krečnjak je jako porozan i vodopropustan, sa čestim podzemnim tokovima.
2. Paleozojskih škriljaca, koji grade područje brda i niskih planina, na lijevoj obali Ibra, sjeverno od krečnjačkih terena. Najveći dio grada leži na ovim stijenama, koje su zbog mekoće podložne klizanju na višim nagibima (lijeva obala Ibra, Klekovača). Ove stijene izgrađuju i dolinu Županice, Ibra i Ibarca, u krečnjačkom prostoru opštine. Stijene su vodonepropustne ili slabo propustne, te se u njihovom prostoru javlja veći broj stalnijih, bogatijih površinskih tokova.
3. Serpentina, koji čine osnovnu građu na jugu opštine, između Hajle i Kule. U okoline Seošnice, Kalača, Čosovice, uz granicu, u vidu sočiva, javljaju se andezit i daciti – površinske eruptivne stijena. Aluvijalne naslage prisutne su u dolini Županice, od Bogaja do Dimiškina mosta, a izgrađuju ih gline, pretežno svjetlosive boje. Zastupljene su, takođe, i masne gline, koje su se upotrebljavale za izradu cigle i crijepe (Skarepača). Erozivni oblici reljefa na planinama i njihovim podgorinama i ogroman morenski materijal sa obje strane Ibra, (grad, Bandžovo Brdo, Carine, Ibarac, Golo Brdo, Zeleni) tragovi su poslednjeg pleistocenskog glacijala. Morenski materijal izrađen je od pjeskovitih glina sa zaobljenim valutcima i blokovima različitog petrografskog sastava i dimenzija

2.3. Apsorpcioni kapacitet prirodne sredine (nasljene oblasti, kulturna dobra i sl.)

Od 1948. godine do danas, Rožaje bilježi konstantan porast broja stanovnika. Takođe, srazmjerno rastu broja stanovnika, rastao je i broj domaćinstava. Tako, da se opština Rožaje razlikuje od drugih opština sjevernog regiona, gdje se može uočiti, prije svega, pad stanovništva. Prema Popisu iz 2011. godine, broj stanovnika je iznosio 22.964, koji su živjeli u 5.684 domaćinstava. Gustina naseljenosti iznosi 55,30 stanovnika po kvadratnom kilometru. Stanovništvo je razmješteno u gradu, prigradskim naseljima i šezdeset ostalih ruralnih naselja. U gradu i prigradskim naseljima (Rožaje i Ibarac) živi 12.761 stanovnik, ili 55,60% opštinske populacije, što ukazuje na trend urbanizacije. Najveća ruralna naselja su: Kalače, Donja Lovnica, Balotići, Koljeno i Bać.

Na popisu stanovništva 2011. godine Koljeno je imalo 691 stanovnika.

Tabela 1. Broj stanovnika po popisima

1948	1953	1961	1971	1981	1991	2003	2011
290	351	432	404	489	599	630	691

Evidentirani spomenici kulture:

Na predmetnoj lokaciji nisu registrovana nepokretna kulturna dobra. Uvidom u raspoloživu dokumentaciju utvrđeno je da na lokaciji nema vidljivih ostataka materijalnih i kulturnih dobara koji bi ukazivali na moguća arheološka nalazišta.

Arheološka nalazišta oko Rožaja svjedoče o bogatoj istoriji ovog kraja, u kome su se smjenjivali Iliri, Rimljani i Grci, da bi se konačno ovdje naselili i Sloveni. U doba Nemanjića, područje Rožaja i Bihora bilo je u okviru srednjovekovne države Raške. Duce paša utemeljio je Rožaje 1683. godine, a mjesto je građeno kao orientalna kasaba sa dve čaršije, starije Gornje i mlađe donje kasabe. Oko Rožaja se nalaze sledeća arheološka nalazišta: Ilirska naselje na Brezovačkom brdu, Gradina na planini Krstači, Bačevac Sastanci u Bašći, Otašovo brdo i Gospodin vrh u Biševu.

Kula Ganića od 1987. godine ima status kulturnog dobra, a sagrađena je 1797. godine i kao najstarija kuća u Rožajama, predstavlja karakterističan primjer objekata iz turskog perioda. Kula je izgrađena na sjeveroistoku Rožaja, u podnožju Ganića krša, sa lijeve strane rijeke Ibra. Građena je od kamena i drveta, a sadrži podrum, prizemlje i sprat. Zidovi su rađeni od pritesanog i neobrađenog kamena, a kao vezivno sredstvo služila je glina. Danas, do Kule i naselja formiranog oko nje, dolazi se asfaltnim putem iz centra Rožaja.

Kuća Pepića je tipična bošnjačka kuća iz 19. veka u kojoj se nalazi privatni muzej, u kome se nalazi vrijednu zbirku čilima i marama, kao i drugih eksponata iz turskog perioda.

Kučanska džamija predstavlja očuvani primjer sakralnih objekata islamske arhitekture iz XVIII vijeka.

Vjeruje se da je **džamija Sultana Murata II** sagrađena u 16. veku u Gornjoj čaršiji, na brijegu iznad Ibra. Ovu džamiju je u znak sjećanja na svoju majku podigao Murat IV Adli. Više puta je renovirana, a 1966. zbog dotrajalosti na istom mjestu sagrađena je nova džamija, koja je srušena 2004. godine. Danas se ovdje nalazi velelepna džamija, najveća u Crnoj Gori.

Biševska džamija se nalazi u selu Biševu, koje je od Rožaja udaljeno oko 20 km. Ova stara autentična džamija sa izuzetno debelim zidovima od kamena izgrađena je u periodu između 16. i 18. veka.

Crkva Ružica se nalazi u centru Rožaja, na mjestu nekadašnje crkve i pravoslavnog groblja iz 15. veka, a sagrađena je 1984. godine. Crkva Ružica je posvjećena rođenju svetog Jovana Krstitelja.

Crkva Gospodin vrh se nalazi na istoimenoj planini, na lijevoj obali Ibra, u blizini Rožaja. Prema predanju ova crkva je zadužbina Jelene Anžujske, žene Uroša i Nemanjića.

3. Karakteristike projekta

3.1. Opis projekta

Namjena objekata jeste primarna i finalna obrada drveta odnosno izrada brvnara. U svom sastavu imaju:

1. pogon za primarnu preradu drveta (pilana),
2. pogon za finalnu preradu drveta,
3. pogon za proizvodnju brvnara i
4. sušara za drvo.

Firma posjeduje 10 zaposlenih radnika.

U pogonu za primarnu preradu drveta postoje četri zaposlena i instalirane su sledeće mašine: brenta, krajcer, abrihter, prereživač i bansek za uzdužno prerezivanje.

U pogonu za finalnu peradu i pogonu za proizvodnju brvnara postoje četri zaposlena i instalirane su sledeće mašine: četvorostranu glodalicu, abrihter, diht, štrucer, frezer, šlajfericu, presu za lameliranje i presu za uzdužno spajanje.

U administraciji postoje dva zaposlena.

Bilans površina:

objekat 1. površine $242m^2$, spratnosti P+P1;
objekat 2. površine $431m^2$,
objekat 3. površine $112m^2$, spratnosti P;
objekat 4. površine $185m^2$, spratnosti P;
objekat 5. površine $339m^2$, spratnosti P+P1;
objekat 6. površine $123m^2$, spratnosti P;
livada površine $2700m^2$.

Ukupna površina parcele je $4185.37m^2$.

Tabela 2. Kapacitet proizvodnje:

Kapacitet proizvodnje	Dnevno	Godišnje
Primarna prerada drveta	$15m^3$	$4500m^3$
Finalna prerada drveta	$10m^3$	$3000m^3$

Materijalizacija i obrada:

Svi objekti su izgrađeni od AB konstrukcije sa blok ispunom. Krovni pokrivač je limeni.

Instalacije

U objektu su instalirane sve standardne instalacije koje podrazumjevaju ovaj tip objekata: instalacije jake i slabe struje, vodovodne, kanalizacione, ventilacione, toplovodne i sve ostale mašinske instalacije vezane za ovaj tip djelatnosti.

Saobraćaj

Lokacija ima direktni prilaz sa lokalne saobraćajnice. S obzirom na to da kapacitet i dobra lociranost predmetne parcele formirano je površinsko parkiranje sa odgovarajućim brojem parking mesta. Kompletna parcela je ograda ogradom od pletene pocinkovane žice.

3.2. Opis planiranih radnih aktivnosti

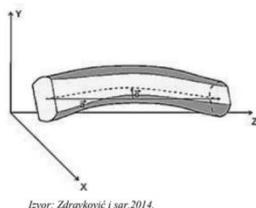
U predmetnom objektu se odvijaju procesi za primarnu i finalnu preradu drveta, kao i proizvodnja brvnara.

Pilana je naziv za industrijsko postrojenje namjenjeno primarnoj preradi drveta, što podrazumjeva rezanje grube drvene građe, najčešće trupaca koji dolaze direktno iz šume. Pilana se u širem smislu sastoji od: stovarišta trupaca, pilanskog postrojenja i stovarišta rezane građe.

Pilane najčešće samo grubo režu trupce u daske, letve i grede. Ali one mogu biti i opremljene vrlo različitim mašinama za rezanje, oblikovanje i doradu drvene građe. Najveće pilane su obično smještene na lokacijama gdje se trupci mogu lako dopremiti.

Izbor i predmjer tehnološke i transportne opreme izvršen je, u ovom slučaju, na bazi tehničko-tehnoloških rješenja, assortirana i obima proizvodnje i ukupnog efektivnog radnog vremena za dvosmjenskim režimom rada kapaciteta.

Kvalitet i prečnici sirovine u primarnoj preradi drveta već godinama opadaju i da bi se proizvodnja održala profitabilnom i konkurentnom, potrebno je uvođenje novih tehnologija prerade trupaca lošijeg kvaliteta. Procenjuje se da oko jedna trećina pilanskih trupaca tvrdih lišćara ima značajnu zakriviljenost koja prouzrokuje gubitak u iskorišćenju od 7% do 40%, ako je zakriviljenost veća od 2,5 cm za dužinu trupca od 2,4 m. Stoga je razvijen metod krivolinijskog (Zdravković i sar.2014.) rezanja trupaca koji uzima u obzir zakriviljenost trupca, koji povećava iskorišćenje i umanjuje vitoperenje sortimenata prilikom vještačkog sušenja.

Slika 3. Krivolinijsko rezanje trupca prema: Zdravković i sar. 2014

Pilanske mašine koje su instalirane u pogonu za primarnu preradu drveta su:

Brenta

Krajcer

Abrihter

Prerezivač

Bansek za uzdužno prerezivanje

Istovar trupaca iz kamiona obavlja se mehanizovano na dijelu planiranom za prijem građe.

Pri istovaru i slaganju upotrebljavaju se sledeći alati: grajfer na dopremnom kamionu, viljuškar-utovarivač, poluge i sl.

Ukupni kapacitet proizvodnje u primarnoj preradi su na dnevnom nivou $15m^3$, odnosno $4500m^3$ na godišnjem nivou.

Brvnare – drvene kuće izrađene od punih oblica obezbjeđuju udobnost, topotu, jedinstvenost. Za izgradnju brvnara potrebno je nekoliko puta manje energije u odnosu na konvencionalnu gradnju, a drvo kao dar prirode u skladu je sa principima održivog razvoja. Izgradnja brvnara spada u takozvanu suvu gradnju te je nakon izgradnje moguće odmah stanovati u njima. Istovremeno fleksibilne i jake, kuće od drveta su veoma otporne na sve vrste potresa, a zahvaljujući pravilnoj pripremi drveta brvnare imaju visoku otpornost na požare. Kuće od drveta, uz pravilno održavanje, mogu da traju mnogo godina. Najstarije drvene kuće u svijetu stare su preko 800 godina.

Za izgradnju brvnara koriste se četinari – smrča, jela ili bor, obrada se vrši mašinskim putem, čime se dobija savršen oblik punih oblica, a nakon sušenja i skupljanja eko-kuća ostaje savršeno sklopljena i izolovana. Prečnik oblica kreće se između 180 i 400mm u zavisnosti od namjene objekta i uslova lokacije izgradnje.

Mašine koje su instalirane u pogon za finalnu preradu drveta i proizvodnju brvnara su:

četvorostранa glodalica,

abrihter,

diht,

štrucer,

frezer,

šlajferica,

presa za lameliranje i

presa za uzdužno spajanje.

Finalna prerada drveta, je takođe sastavni dio procesa koji se obavlja u ovom privrednom društvu, a osnovni proizvodi koji se rade i proizvode jesu drvena stolarija (vrata i prozori), patosi i lamperije, a sve za potrebe opremanja brvnara, odnosno eko kucića.

Sušenje drveta je način dodavanja vrijednosti na piljene proizvode iz primarne prerade drvene industrije. Cilj sušenja je postići željenu vlagu drveta. Već vjekovima, jednostavno sušenje na vazduhu je najpopularnija metoda sušenja piljenog drva. Drvo se suši na otvorenom vazduhu godinu dana ili više, dok ne dostigne sadržaj vlage oko 20%, zavisno o klimi, vrsti i debljini drveta. Ograničenje tehnike sušenja piljenog drva na vazduhu proizlazi iz vremenski dugog procesa, a zbog konkurentnosti na tržištu ta metoda se smatra

neprofitabilnom, već se piljeno drvo suši u sušarama različitim metodama, a zajednička značajka im je skraćeno vrijeme dostizanja potrebne i prihvatljive količine sadržane vlage. Suši se drvo koje se proizvede u primarnoj preradi, za potrebe finalne prerade. Sušara je ručne izrade i grijе se na struju.Ukupni kapacitet proizvodnje u finalnoj preradi su na dnevnom nivou $10m^3$, odnosno $3000m^3$ na godišnjem nivou.

3.3. Protivpožarna zaštita

U objektima u kojima se obavlja primarna i finalna prerada drveta predviđa se postupak PP zaštite, suvi i prigušeni. Što znači da će se instalirati PP aparati tipa S9, postaviti kašad sa suvim pijeskom, kao i vodovodni hidranti.

Sve mašine su snabdjevene odgovarajućim zaštitnim osiguračima $3x80A$ i bimetalom od $40A$, izuzev motora brente koji je zaštićem osiguračem $3x80A$ i bimetalom od $80A$, koji kod nestanka električne energije u mreži, automatski obustavljaju rad mašine i sprječavaju ponovo aktiviranje bez naknadnog pritiska na kontaktni taster.

Svi elektromotori mašina i uređaja, kao i ostala elektrooprema kao što su: razvodne table, komandni ormarići, razvodne kutije, sklopke, prekidači, utičnice, svjetiljke i dr. zaštićeni su odgovarajućim /propisanim/ stepenom zaštite što bliže definiše glavni projekat elektro instalacija. Većina poslova koji iziskuju značajne fizičke napore su mehanizovani.

Svaki radnik treba da ima odgovarajuće radno odijelo, a prema potrebi i uslovima radnog mjesta i drugu potrebnu opremu (antifone, rukavice, kecelju i sl.) što će se shodno zaštiti na radu regulisati Normativom ILZO.

3.4. Instalacije

U objektu su instalirane sve standardne instalacije koje podrazumijeva ovaj tip objekata: instalacije jake i slabe struje.

3.5. Moguće kulminiranje sa efektima drugih objekata

Prvi susjedni stambeni objekati se nalaze na oko $25m$ od predmetne lokacije i čine ih pojedinačne kuće, dok se na manje od oko $50m$ nalazi vjerski objekat, pored lokacije prostire se saobraćajnica, smatra se da kulminiranje sa efektima drugih objekata ne može biti značajno.

Objekat slične namjene ima na udaljenosti od oko $10-15m$, ali kulminacija sa njihovim efektima koja bi izazvala negativne posledice šireg opsega na životnu sredinu i zdravlje ljudi takođe nije značajna.

3.6. Korišćenje prirodnih resursa i energije

S obzirom na namjenu, kapacitet i vrstu projekta ne vrši se neka značajna eksploatacija prirodnih resursa.

Tokom funkcionisanja projekta osnovni energeti su drvo, električna energija i voda iz vodovodne mreže.

3.7. Stvaranje otpada

Količine čvrstog komunalnog otpada po jednom zaposlenom u projektu iznose oko 0,3 kg/danu. Neopasan otpad iz predmetnog objekta odlaže se u kontejnere, a zatim po hijerarhiji otpada preuzima komunalno preduzeće Rožaje. Od izuzetnog značaja je konstantna edukacija svih zaposlenih od radnika u pogonu do menadžmenta u svakoj industriji, kako bi se smanjilo generisanje otpada i time doprinijelo redukovajući degradacije životne sredine. U suštini otpad koji nastaje u ovom projektu je samo komunalni otpad i manje količine lijeptka za lameniranje koje će preuzimati ovlašćene ustanove.

Pilanski otpad - sitni i krupni sakuplja se i isporučuje kupcima za proizvodnju peleta. Sitni se putem ventilacija odvodi do kontejnera, dok se krupni slaže pored.

Za otpad koji nastaje od guma, akumulatora i slično treba napraviti Plan upravljanja otpadom i opasnim otpadom, koji će preuzimati ovlašćeni sakupljač.

3.8. Zagađivanje i izazivanje neprijatnih mirisa

U toku redovnog rada predmetnog objekta emisije gasova neprijatnog mirisa iz vozila tj. emisije izduvnih gasova postoje, prilikom pristupa objektu, ali ne u tim koncentracijama da se izazove nepodnošljivo širenje neprijatnih mirisa u neposrednu okolinu.

3.8.1. Emisije u vazduhu

Proračun aerozagađenja na lokaciji samog projekta nije urađen. Imajući u vidu da je riječ o povremenim poslovima kada se mašine nalaze u pokretu i kada s vremenom često mijenjaju pravac i mjesto, primjena poznatih modela za procjenu emisionih koncentracija gasova i PM čestica često nije primjenjiva.

U toku rada ovog projekta prisutna je pojava emisije suspendovanih čestica, odnosno prašine u toku perioda suvog vremena i prilikom jačih vazdušnih strujanja i duvanja jakih vjetrova. Ova količina čestica zavisi i od godišnjeg doba i meteo-uslova. Znači, koncentracija prašine mijenja se periodično, u zavisnosti od pomenutih faktora.

Obzirom na organsko porijeklo predmetne prašine (usitnjeni biljni materijal – piljevinu), njenu aspiraciju u automatizovanim ventilacionim i vrećastim filterima i činjenicu da se radi o prigradskoj zoni, odnosno prostoru sa manjom gustinom naseljenosti, može se konstatovati da nema negativni uticaj na okolni prostor, odnosno životnu sredinu. U svakom slučaju, koncentracije prašine na prostoru lokacije i okolini moraju biti u granicama dozvoljenih vrijednosti, što će biti praćeno kroz praćenje kvaliteta životne sredine, odnosno stalni monitoring u skladu sa pozitivnim propisima, koji uređuju ovu oblast, kao i redovnu kontrolu od nadležnih državnih organa.

3.8.2. Ispuštanje u vodotoke

Na samoj lokaciji nema površinskih vodotoka. Na udaljenosti manjoj od 50m od predmetne lokacije protiče rijeka Županica. Vodotok je dovoljno udaljen od direktnog uticaja, međutim svakako napominjemo da se dodatno obrati pažnja da se ne bi ugrozio.

Sve otpadne i komunalne vode se odvode u vodonepropusnu septičku jamu.

Predviđeti instaliranje separatora za spiranje voda, kako bi se spriječila mogućnost indirektnog uticaja na rijeku Županicu ili podzemne vode.

Na terenu prilikom izvođenja opisivane djelatnosti može doći do ispuštanja ulja ili goriva iz mehanizacije koji mogu uticati na podzemne vode, ali je mala mogućnost za neki značajniji i širi uticaj u ovom smislu.

3.8.3. Odlaganje na zemljište

Funkcionisanjem objekta ne može se izvršiti uticaj na topografiju lokacije. Usled neadekvatnog sakupljanja komunalnog otpada, tokom funkcionisanja projekta, može doći do incidentne situacije uglavnom u pogledu nagomilavanja otpada. Redovnim i urednim odvoženjem otpada, neće biti negativnog uticaja odlaganja na zemljište.

3.8.4. Buka, vibracije, toplota i zračenje

Buka

Buka je neželjeni a propratni dio svakodnevnog života. Pored negativnog efekta uznemiravanja buka može imati takođe i razorno dejstvo koje se ogleda u uništavanju materijalnih dobara i povrjeđivanju osjetljivih organa sluha. Najteži su slučajevi kada buka ošteti mehanizam koji je namijenjen za percepciju zvuka - ljudsko uho. Srednje vrijednosti nivoa buke u urbanim sredinama kreću se u granicama:

u velikim gradovima od 65 do 75 dB (A)

u malim gradovima od 62 do 71 dB (A)

u seoskim naseljima od 45 do 62 dB (A)

Buka unutar i oko hala javlja se usled rada mašina, transportnih sredstava i u toku rada zaposlenih sa raznim oblicima ručnog i drugog alata, a takođe i usled odvijanja saobraćaja na pristupnoj saobraćajnici. Prilikom rada sa sredstvima za rad naročito se pojavljuju istaknuti i impulsni tonovi. Buku izaziva rad vibracionih sita za sortiranje drveta i piljevine, kao i rad transportnih sistema, kako mehaničkih, tako i pneumatskih, kojima se drvna masa prenosi iz procesa u process.

Da bi se očekivana buka, tj. širenje buke od procesa proizvodnje u neposrednu okolinu svelo na prihvatljive vrijednosti, predmetni objekat će ugraditi odgovarajuću zvučnu izolaciju (materijali za izgradnju koji ograničavaju širenje zvuka), a sama parcela, takođe, mora biti

ograničena adekvatnom barijerom (ogradom odgovarajuće visine koja će dodatno ograničiti širenje buke).

Takođe, zamjena pojedinih dijelova na liniji tehnološkog procesa proizvodnje predstavlja jedan od načina smanjenja buke.

Buka nastaje prilikom kretanja motornih vozila koja dovoze sirovinu i odvoze gotove proizvode. Uzimajuci u obzir broj motornih vozila koja ulaze i izlaze iz kompleksa i to da su njihovi motori isključeni za vrijeme boravka u krugu objekta, kao i udaljenost stambenih objekata od predmetne lokacije, ugroženost životne sredine usled buke koju oni stvaraju je minimalna.

Buka na granicama predmetne lokacije ne smije prelaziti propisane granične vrijednosti nivoa buke (Pravilnik o graničnim vrijednostima buke u životnoj sredini, način utvrđivanja indikatora buke i akustičnih zona i metodama ocjenjivanja štetnih efekata buke (Sl. list Crne Gore, br. 60/11).

Mjerenje i monitoring buke kako u radnoj tako i u životnoj sredini, je obavezan prilikom eksploatacije objekta i mora se dovesti u dozvoljenim granicama.

Vibracije

S obzirom na vrstu djelatnosti, tehnološki proces i opremu koja se koristi u njemu, emitovanje vibracija ka okruženju je izvjesno, ali se ne očekuju veći uticaji u ovom smislu.

Svako kretanje izaziva i vibracije. Projektovanjem i izvodjenjem odgovarajuće podloge i završnog kolovoznog zastora postiže se to da se ne stvaraju vibracije prilikom kretanja drumskih vozila i transportnih sredstava u okviru kompleksa. Poštujući zakonske odredbe Zakona o zaštiti i zdravlju na radu, mjerenje vibracije je obavezno u pogonima ovakvoga tipa i biće sastavni dio Izvještaja o Uslovima radne sredine. Nivo vibracija na lokaciji projekta je veoma mali, tako da je uticaj vibracija na okolinu tokom funkcionisanja objekta zanemarljiv.

Toplota i zračenje

Prilikom rada raznih mašina pri eksploataciji objekta dolazi do emitovanja toplote.

Kako je ovo zatvoreni prostor, smatra se da se u okolini objekta neće emitovati toplota koja bi mogla izazvati štetna dejstva.

Predmetni objekat ima instaliranu potrebnu ventilaciju. Uzimajući u obzir vrstu mašina i djelatnost uopšte, zračenje koje se emituje iz objekata ovakvog tipa i predmetnog objekta je zanemarljivo.

3.9. Rizik nastanka udesa (akcidenta), posebno u pogledu supstanci koje se koriste

Požar se može desiti slučajno, biti izazvan ljudskim faktorom, i može se pojaviti u bilo kojem dijelu predmetnog objekta. Razmjere, trajanje i posljedice potencijalnog požara ne možemo unaprijed definisati ni procijeniti.

Do požara u objektu može doći iz više razloga: usled upotrebe otvorenog plamena, nepridržavanja preventivnih mjera tokom korišćenja alata i uređaja prilikom servisiranja mašina i raznih uređaja, prilikom neodgovarajućeg skladištenja materijala koji su skloni samozapaljenju.

Čest uzrok izazivanja požara jesu kvarovi i oštećenja na elektro instalacijama. Najčešće usled: struje kratkog spoja, zagrijevanja elek. provodnika usled preopterećenja, nedozvoljenog pada napona, pojave visokog napona dodira, uticaja vlage i vode ne elektro opremi, atmosferskog pražnjenja, slučajnog dodira dijelova pod naponom, statičkog elektriciteta i sl.

Kako je prethodno navedeno mjere zaštite od požara treba predviđeti, projektovati i dobiti saglasnot, tako da će se primjenom mjera pojava požara svesti na najmanju moguću mjeru.

3.10. Rizik za ljudsko zdravlje (zbog zagađenja vode ili zagađenja vazduha i drugo)

U neposrednoj blizini parcele i objekta koji je predmet, protiče rijeka Županica, ali uticaj na istu preko zemljišta tj. preko podzemnih voda se ne očekuje, ukoliko se ispoštuju preporučene mјere zaštite životne sredine.

Kako gustina naseljenosti nije velika, tako se, značajan negativan uticaj na stanovništvo sa stanovišta sitnih zagađujućih čestica, ili izduvnih gasova iz motora vozila, buke ili zagađenja vode ne treba očekivati.

4. Vrste i karakteristike mogućeg uticaja projekta na životnu sredinu

4.1. Obim uticaja (geografsko područje i brojnost stanovništva izloženog riziku)

Uticaji zbog ovog projekta na uže područje smatra se da neće biti značajni.

4.2. Priroda uticaja (emisije u vazduhu, gubitak i oštećenje biljnih i živ.vrsta i dr.)

Definisanje pojedinih uticaja i njihovih pokazatelja predstavlja početni korak u procesu analize uticaja objekta na životnu sredinu. Globalno posmatrano, svi uticaji se mogu svrstati u tri osnovna vida:

uticaji zbog postojanja objekta;

uticaji od eksploatacije objekta;

uticaji kao posledica održavanja konstrukcije.

Vrsta i obim očekivanih aktivnosti na lokaciji i objektu, ukazuju da se određeni uticaji na životnu sredinu mogu očekivati u malom obimu. Mogućnost za gubitkom ili oštećenjem biljnih i životinjskih vrsta smatra se neznatnom. Životinje poput ptica, gmizavaca i sitnih sisara koje se očekuju da mogu živjeti u bližoj okolini su dobro pokretljivi organizmi. Takođe su osjetljivi na buku i vibracije, tako da prepostavljamo da će ukoliko dođe do uticaja veoma brzo promijeniti lokaciju u potrazi za mirnijim skloništem, a u okolnom području ima izuzetno puno sličnih lokaliteta odnosno kvalitetnog staništa koje bi kompezovale navedene parcele.

4.2.1. Uticaj na kvalitet vazduha

U toku eksploatacije predmetnog objekta ne dolazi do emisije tolike količine štetnih gasova u okolinu koje bi izazvale štetne i osjetne posledice na kvalitet vazduha i klimatske karakteristike. Obzirom na vrstu djelatnosti, namjenu i na lokaciju može se konstatovati da prilikom eksploatacije predmetnog objekta ne može doći do zagađivanja vazduha u takvom obimu koji bi uticao na najbliže stanovništvo. Mogućnost za uticaj u širem području faktički ne postoji.

4.2.2. Uticaj na kvalitet podzemnih i površinskih voda

Osnovni vid ovog uticaja može da se pojavi u slučaju havarija mehanizacije koja u sebi ima goriva ili tečni naftni gas, a radi se prije svega o prosipanju goriva i tečnog naftnog gasa.

Na ovaj način hemijski opasne supstance mogu dospijeti u podzemne i površinske vode. Radi se najprije o komponentama goriva kao što su ugljovodonici, organski i neorganski ugljenik, jedinjenja azota i dr. Posebnu grupu elemenata predstavljaju tzv. teški metali kao što su olovo, kadmijum, bakar, cink, gvožđe i nikal. Obim posledica u slučaju akcidenta bitno zavisi

od konkretnih lokacijskih karakteristika, ali prije svega su uslovljene blizinom recipienta, sorpcionih karakteristika tla, koeficijenta filtracije itd.

Objekat se snabdijeva vodom sa već postojećeg vodovoda, a sve fekalne i sanitарne vode otiču u vodonepropusnu septičku jamu. Takođe, već je prethodno predviđen separator za spiranje voda.

Na osnovu svega izloženog može se konstatovati da ako se primijene navedene organizacione i tehničke mjere predmetni objekat neće imati štetno djestvo na podzemne i površinske vode pri eksploataciji.

4.2.3. Uticaj na zemljište

Tendencija klizanja zemljišta ne zapaža se na lokaciji predmetnog postrojenja ni značajna mogućnost promjene topografije istog. Ogromna većina zemljišta duž trase je stabilan teren i aktivnosti ne ugrožavaju njegovu stabilnost. Otpadne vode smatra se da nemaju negativan uticaj na kvalitet zemljišta, dok se planskim sakupljanjem i uklanjanjem otpada minimizira i taj negativan uticaj.

4.2.4. Oštećenje biljnih i životinjskih vrsta i njihovih staništa

Pregledom literaturnih podataka kao i obilaskom terena nije evidentirano prisustvo endemičnih, rijetkih, ugroženih vrsta. Potencijali ostale flore i faune na posmatranom prostoru nijesu posebno izraženi, može se zaključiti da eksploatacija opisivanog projekta nema nikakav negativan uticaj na lokaciju objekta. Druge životinje poput ptica, gmizavaca i sitnih sisara koje se očekuju da mogu živjeti u bližoj okolini su dobro pokretljivi organizmi. Takođe su osjetljivi na buku i vibracije, tako da prepostavljamo da će ukoliko dođe do uticaja veoma brzo promijeniti lokaciju u potrazi za mirnijim skloništem, a u okolnom području ima izuzetno puno sličnih lokaliteta odnosno kvalitetnog staništa koje bi kompezovali navedene parcele.

4.3. Prekogranična priroda uticaja

Nije za očekivati pojavu zagađenja ni preko dozvoljenih vrijednosti niti u takvom obimu da bi se posledice mogle osjetiti i u nekim susjednim državama. Mogućnost za prekogranični uticaj faktički ne postoji.

4.4. Jačina i složenost uticaja

Sve aktivnosti u životnoj sredini, opravdane, neophodne i društveno korisne narušavaju prirodnu ravnotežu i imaju određene posledice i uticaje na životnu sredinu. U ovom slučaju se jaki i složeni uticaji na segmente životne sredine ni okolinu uopšte ne očekuju.

4.5. Vjerovatnoća uticaja

Ako se uzmu u obzir svi dostupni i navedeni podaci može se zaključiti da se očekuju uticaji koji se mogu primjenom mjera zaštite životne sredine mogu držati na prihvatljivom nivou.

4.6. Očekivani nastanak, trajanje, učestalost i vjerovatnoća ponavljanja uticaja

Trajanje, učestalost i verovatnoća ponavljanja uticaja zavisi, prije svega, od obima radnih aktivnosti, meteoroloških uslova, a i primjene mjera zaštite životne sredine.

4.7. Kumulativni uticaj sa uticajima drugih postojećih i/ili odobrenih projekata

S obzirom na vrstu djelatnosti i opis izgrađenosti predjela u ovom trenutku je mala mogućnost stvaranja kumulativnog štetnog uticaja sa uticajima drugih postojećih ili planiranih projekata.

4.8. Mogućnost efektivnog smanjivanja uticaja

Nosilac projekta tokom funkcionisanja objekta može uticati na efektivno smanjenje štetnog uticaja na životnu sredinu. Pokazanom dokumentacijom od opreme i mašina kao i energetski efikasnom potrošnjom električne energije uređaja, atesta proizvođača opreme, sertifikatima o kvalitetu i sl. značajno će uticati na kontrolu negativnog uticaja.

Održavanjem opreme koja je instalirana u objektu, kao i poštovanjem svih uputstava i propisa vezanih za upotrebu iste smanjuje se mogućnost nastanka akcidentnih situacija koje bi mogle imati negativne efekte na životnu sredinu.

5. Opis mogućih značajnih uticaja projekta na životnu sredinu

5.1. Očekivane zagađujuće materije i emisija i proizvodnja otpada

Mogući uticaji objekta na životnu sredinu se javljaju usled neadekvatnog odlaganja čvrstog otpada, negativnih uticaja sa aspekta buke, zagađenja vazduha, vode i sl.

Ipak je mala mogućnost nekog značajnijeg negativnog uticaja na životnu sredinu, ako se uzme u obzir udaljenost vodotokova, blizina regionalne saobraćajnice, te planirani način sakupljanja otpada

Na osnovu prethodno izloženog može se donijeti generalna konstatacija, a to je da predmetni objekat njegovim funkcionisanjem neće promijeniti postojeće stanje životne sredine na dатој lokaciji, ni u njenom širem okruženju. Izgled KP br. 551 KO Koljeno prilikom samog funkcionisanja objekta se ne mijenja.

5.2. Korišćenje prirodnih resursa, posebno tla, zemljišta, vode i biodivrsiteta

Voda, električna energija i drvna masa predstavljaju glavne prirodne resurse koji se koriste tokom odvijanja aktivnosti, a cjelokupne zemljišne parcele se koriste tokom funkcionisanja projekta.

6. Mjere za sprečavanje, smanjenje ili otklanjanje štetnih uticaja

6.1. Mjere koje treba preduzeti u slučaju udesa ili velikih nesreća

Nosilac projekta je dužan da cijelokupnu opremu i objekte održava u ispravnom stanju i da zaposlene upozna sa njihovim korišćenjem. U slučaju akcidentnih situacija obaveza je Nosioca projekta da izvrši sanaciju i remedijaciju terena i dovede ga u prvobitno stanje.

6.2. Mjere zaštite od požara

Pristupna saobraćajnica omogućuje nesmetan pristup vatrogasnim jedinicama do objekta. Obezbiđena je telefonska veza sa nadležnom vatrogasnog brigadom.

Ove i druge predviđene mjere zaštite od požara detaljno se obrađuju u elaboratu zaštite od požara na koji je već izdata saglasnosti nadležnog organa.

Vlasnik objekta je dužan da vatrogasnu opremu održava u ispravnom stanju i da zaposlene upozna sa njihovim korišćenjem. U slučaju akcidentnih situacija obaveza je Nosioca projekta da izvrši sanaciju i remedijaciju terena i dovede ga u prvobitno stanje.

Požar kao elementarna pojava dešava se slučajno, praktično može da nastane u bilo kojem dijelu predmetnog objekta, a njegove razmjere, trajanje i posljedice ne mogu se unaprijed definisati i predviđeti.

Postupak gašenja sprovodi se po sljedećim fazama:

I – faza

Podrazumijeva isključenje električne energije i pristup gašenju požara ručnim aparatima ili vodom, ako materija koja gori to dozvoljava.

II – faza

Nastupa kada se primijenjenim postupcima i radnjama u I fazi nije uspio ugasi požar.

Obavijestiti Službu zaštite i spašavanja (broj 123), pripadnike Ministarstva unutrašnjih poslova (broj 122), a po potrebi hitnu medicinsku službu (broj 124).

Dolaskom pripadnika vatrogasne jedinice oni preuzimaju ulogu rukovođenja akcijom gašenja, sprovodeći neophodne poteze i radnje. Svi prisutni su podređeni komandi rukovodioca akcije gašenja, slijede njegova upustva i nesmiju se preuzimati samovoljne akcije i radnje.

III - faza

Ovaj stepen nastupa kod požara većeg intenziteta tj.kada prethodnim postupcima nije došlo do njegove likvidacije. Rukovodioc akcije gašenja putem radio-veze obavještava vatrogasnu jedinicu i svoje predpostavljene, tražeći pojačanje u ljudstvu i tehnički. Do dolaska pojačanja a po potrebi i drugih spasilačkih ekipa nastoji da se ne dozvoli da se požar dalje širi, koristeći raspoloživa protivpožarna sredstva i opremu. Po dolasku komandira ili njegovog zamjenika, rukovodioc akcije gašenja upoznaje svoje predpostavljene o trenutnoj situaciji, a oni nakon toga preuzimaju komandu i rukovode akcijom gašenja. Svi izvršioci su

tada pod njegovim komandom, samostalno ne preduzimaju akcije a oni su odgovoran za sve radnje do konačne likvidacije požara.

6.3. Rješenja zaštite životne sredine (reciklaža, tretman otpada, rekultivacija, sanacija i slično)

Prilikom funkcionisanja predmetnog objekta, u cilju obezbjeđivanja optimalnog rada, zaštite životne sredine i zdravlja ljudi od eventualnog štetnog uticaja ovog zahvata, neophodno je sprovesti mjere u cilju sprečavanja ili eliminisanja mogućeg zagađenja.

Cilj utvrđivanja mjera za smanjenje ili sprečavanje zagađenja jeste da se ispitaju eventualne mogućnosti eliminacije zagađenja ili redukcije utvrđenih uticaja. Zaštita životne sredine podrazumijeva trajnu zaštitu vrijednih prirodnih i stvorenih vrijednosti u cilju održavanja i poboljšanja kvaliteta životne sredine, na lokaciji i u njenoj široj okolini.

6.3.1. Tehničke mjere zaštite

Prema definiciji tehničke mjere zaštite životne sredine obuhvataju sve mjere koje su neophodne za dovođenje kvantitativnih negativnih uticaja u dozvoljene granice kao i preduzimanje mjera kako bi se određeni uticaji u procesu montaže i esploatacije doveli do minimuma. Tehničke mjere zaštite se mogu podijeliti prema izdvojenom značajnom uticaju na koji se odnose. Tako su u konkretnom slučaju izdvojene:

mjere zaštite vazduha;

mjere koje se odnose na redukciju buke;

mjere zaštite zemljišta i voda;

mjere vezane za odlaganje otpada

Mjere zaštite vazduha

Funkcionisanjem predmetnog objekta, dolazi do kretanja motornih vozila ka predmetnom objektu, od predmetnog objekta i unutar predmetne parcele po saobraćajnim površinama, usled čega dolazi do emisije izduvnih gasova iz motornih vozila.

Pošto se lokacija projekta nalazi u ruralnoj zoni i zbog same funkcije objekta, broj motornih vozila koji dolazi-odlazi na/sa predmetne lokacije je značajan koliko i broj motornih vozila koji saobraća regionalnim putem u neposrednoj blizini te se može reći da sa stanovišta aerozagađenja može doći do određenog negativnog uticaja na životnu sredinu, ali nije potrebno preduzimati posebne mjere zaštite, s obzirom i na uticaje i blizinu pomenute saobraćajnice i gustinu naseljenosti u neposrednoj blizini.

Izgradnja parkovskog bloka u okviru dvorišta, i oko poslovnog objekta umanjiće prisustvo negativnog uticaja čvrstog materijala i sitnih čestica prašine na okolinu.

Pri rezanju drvene građe nastaje određena količina drvene piljevine i prašine. Zagađenje vazduha neće biti izraženo s obzirom da se režu sirovi trupci, a pored toga sve mašine na

kojim se reže drvo su priključeni na sistem otprašivanja. Piljevina koja će ostajati nakon rezanja drveta isporučuje se kupcima za proizvodnju peleta.

-Nosilac projekta shodno Zakonu o zaštiti vazduha ("Sl. list Crne Gore", br. 25/10, 40/11 i 43/15) dužan je :

1. Da dostavi podatke organu lokalne uprave o stacionarnom izvoru, svakoj njegovoj promjeni (rekonstrukciji) i o operateru .
2. Da obezbijedi redovno praćenje i mjerjenje emisija zagađujućih materija.
3. Da vodi evidenciju o praćenju i obavljenim mjerjenjima sa podacima o mjernim mjestima, rezultatima mjerjenja i o učestalosti mjerjenja emisija.

Mjere koje se odnose na redukciju buke

Sagledavajući namjenu, ono što je potrebno istaći kada je u pitanju rad predmetnog objekta na već pomenutoj lokaciji jeste da prilikom rada ovog objekta dolazi do izvjesnog emitovanja zvučnih talasa, impulsnih tonova određene frekvencije naročito od rada vozila u i oko objekta, kao i samih mašina i drugih materijala unutar objekta.

Na osnovu svega iznesenog može se zaključiti da buka koja nastaje pri radu predmetnog objekta, uz primjenu odgovarajućih mjera zaštite, neće uticati negativno i uznemirujuće po okolinu. Ovdje je potrebno navesti da su efekti ovako nastalih zvučnih uticaja privremenog karaktera i da ne mogu izazvati osjetne posledice. Smanjen uticaj buke na životnu sredinu obezbeđuje se propisnom udaljenošću okolnih objekata i upotrebom odgovarajuće zvučne izolacije kao i upotrebom savremenih uredjaja. Izolacija objekta mora biti adekvatna.

Svakako, predlaže se praćenje nivoa buke (monitoring) u skladu sa Zakonom o zaštiti od buke u životnoj sredini („Sl. list CG“, broj 28/11) i Pravilnika o graničnim vrijednostima buke u životnoj sredini, načinu utvrđivanja indikatora buke i akustičkih zona i metodama ocjenjivanja štetnih efekata buke („Sl. list CG“, broj 60/11).

Mjere zaštite zemljišta i voda

Zagađenje zemljišta potencijalno je moguće od ispuštanja tečnih medija iz radnih mašina i kamiona za dostavu materijala za lameliranje drveta i rezanje. Mjere koje je potrebno sprovoditi kako bi se spriječilo ispuštanje opasnih tečnih medija iz sredstava rada podrazumijeva sprovođenje sledećeg:

zabranjeno korištenje neispravnih radnih mašina i ulaska neispravnih kamiona u krug peletare,

održavanje, popravke radnih mašina vršiti u radionici,

zabranjeno nenamjensko korištenje radnih mašina,

radne mašine održavati prema uputstvima proizvođača,

radnim mašinama je dozvoljeno rukovanje samo od strane stručno osposobljenih radnika.

Obavezno je uredno sakupljanje i odvoženje čvrstog komunalnog otpada, od društva specijalizovanog za takvu vrstu aktivnosti.

Redovno održavati travnate i sve zelene površine, na prostoru predmetne lokacije.

Mjere vezane za odlaganje otpada

Vrste otpada koje nastaju obavljanjem navedene djelatnosti klasifikovani su kao komunalni, opasni, neopasni, ambalažni otpad i isti se zbrinjavaju na sledeći način: komunalni otpad sakuplja se u kontejnere i preuzima komunalno preduzeće Rožaje, opasne vrste otpada treba da zbrinjavaju ovlaštena pravna lica, ambalažne materijale kao i ostale otpade koji nastaju u pogonu, a predstavljaju sekundarne sirovine prodavaju se slobodno na tržištu. Investitor je obavezan da uradi Plan upravljanja otpadom i da njega dobije saglasnost od Agencije za zaštitu životne sredine. Planom upravljanja otpadom definisće se se sve vrste otpada, sa mjestom i načinom nastanka, kao i način zbrinjavanja konkretnog otpada.

Mjere zaštite od otpadnih voda

Iz postrojenja za primarnu preradu drveta nastaju sanitарне vode. Zbrinjavanje sanitarnih voda rješeno je oticanjem u vodonepropusnu septičku jamu. Radnici zaposleni na navedenom objektu koristiće sanitarni čvor koji se nalazi u predmetnom objektu i on je namjenski izgrađen, tako da će sanitarno-fekalne otpadne vode oticati u vodonepropusnu septičku jamu .

Atmosferske vode oticaće slobodno u prostor.

7. IZVORI PODATAKA KORIŠĆENI ZA IZRADU DOKUMENTACIJE ZA ODLUČIVANJE O POTREBI IZRADE ELABORATA

Zakon o procjeni uticaja na životnu sredinu („Sl.list RCG“ br. 80/05; „Sl. list Crne Gore“ br. 40/10, 73/10, 40/11, 27/13, 52/16 i 075/18);
Zakon o životnoj sredini („Sl. list CG“ br. 52/16);
Zakon o zaštiti vazduha („Sl. list Crne Gore“, br 25/10, 40/11 i 043/15);
Zakon o vodama („Sl. list RCG“, br. 27/07 i 73/10; „Sl. list CG“, br. 32/11, 47/11, 48/15, 52/16, 02/17 i 84/18);
Zakon o upravljanju otpadom („Sl.list Crne Gore“, br. 64/11 i 39/16);
Zakon o zaštiti od jonizujućih zračenja i radijacionoj sigurnosti („Sl.list Crne Gore“, br. 56/09, 58/09, 40/11 i 55/16);
Zakon o ratifikaciji Kjoto protokola uz okvirnu konvenciju UN o promjeni klime („Sl.list RCG“ br. 17/07);
Zakon o zaštiti prirode („Sl. list Crne Gore,“ br. 54/16);
Zakon o Nacionalnim parkovima („Sl. list Crne Gore“, br. 28/14 i 39/16);
Zakon o slobodnom pristupu informacija („Sl. list Crne Gore“, br. 44/12);
Zakon o lokalnoj samoupravi („Sl. list Crne Gore“,br. 88/09, 03/10, 38/12, 10/14 i 02/18);
Zakon o inspekcijskom nadzoru („Sl. list RCG“ br. 39/03; „Sl.list Crne Gore“, br. 76/09, 57/11, 18/14, 11/15 i 52/16);
Zakon o opštem upravnom postupku („Sl. list RCG“ br. 60/03; „Sl. list Crne Gore“, br.32/11);
Zakon o planiranju prostora i izgradnji objekata („Sl. list Crne Gore“, br. 064/17);
Zakon o zaštiti od buke u životnoj sredini („Sl. list Crne Gore“, br. 28/11, 1/14 i 002/18).
Zakon o komunalnim djelatnostima („Sl. list RCG“, br. 74/16);
Zakon o prevozu opasnih materija („Sl. list Crne Gore“, br. 33/14 i 13/18).
Zakon o zaštiti od nejonizujućih zračenja ("Službeni list Crne Gore", br. 056/09 od 14.08.2009, 058/09 od 28.08.2009, 040/11 od 08.08.2011, 055/16 od 17.08.2016);
Uredba o klasifikaciji i kategorizaciji površinskih i podzemnih voda („Sl.list Crne Gore“, br.02/07);
Uredba o utvrđivanju vrsta zagađujućih materija, graničnih vrijednosti i drugih standarda kvaliteta („Sl. list CrneGore“, br.25/12);
Pravilnik o bližoj sadržini elaborata o procjeni uticaja na životnu sredinu ("Službeni list Crne Gore", br. 019/19 od 29.03.2019);
Pravilnik o načinu i postupku mjerjenja emisija iz stacionarnih izvora („Sl.list Crne Gore“, br.39/13);
Pravilnik o kvalitetu i sanitarno-tehničkim uslovima za ispuštanje otpadnih voda u recipijent i javnu kanalizaciju, načinu i postupku ispitivanja kvaliteta otpadnih voda minimalnom broju ispitivanja i sadržaju izvještaja o utvrđenom kvalitetu otpadnih voda („Sl. list Crne Gore“ br. 45/08, 09/10, 26/12, 52/12, 59/13);

Pravilnik o dozvoljenim količinama opasnih i štetnih materija u zemljištu i metodama za njihovo ispitivanje („Sl.list RCG“, br. 18/97);

Pravilnik o graničnim vrijednostima buke u životnoj sredini, načinu utvrđivanja indikatora buke i akustičnih zona i metodama ocjenjivanja štetnih efekata buke („Sl. list Crne Gore“, br. 60/11);

Pravilnik o graničnim vrijednostima parametara elektromagnetskog polja u cilju ograničavanja izlaganja populacije elektromagnetnom zračenju („Sl. list Crne Gore“, br. 15/10);

Pravilnik o bližim karakteristikama lokacije, uslovima izgradnje, sanitarno-tehničkim uslovima, načinu rada i zatvaranja deponija ("Sl. list Crne Gore", br. 31/13 od 5.07.2013 i 25/16 od 15.04.2016);

Pravilnik o načinu vođenja evidencije otpada i sadržaju formulara o transportu otpada („Sl. list Crne Gore“, br.50/12);

Pravilnik o načinu vođenja evidencije o izvorima nejonizujućih zračenja („Sl. list Crne Gore“, br. 35/13);

Uredba o projektima za koje se vrši procjena uticaja na životnu sredinu „Sl. list RCG“, br.20/07; „Sl. list CG“, br.47/13, 53/14 i 37/18);

Site [Zvanični rezultati popisa na web stranici Zavoda za statistiku Crne Gore](#) (pristupljeno 11.03.2024.godine)

Obradio:

Izvršni direktor:

Prilozi:

- LN Posjedovni list,

- Kopija plana
- Situacioni prikaz
- LN
- Zapisnik inspekcije
- Izvod iz CRPS-a

"Geo Friends" d.o.o.
Podgorica

SKICA PREMJERA Br.....

Broj Kat. plana.....

Tah zapisnik:sveska.....

Veza sa ranjom skicom premjera:br/god.....

Područna jedinica: **Rozaje**
KAT.OPŠTINA: **Koljeno I**
Opština: **Rozaje**
Približna razmjera: 1: 800
Vlasnik kat.parcele 551: DEDEIĆ NAZIF MUAMER i dr.

OZNAKA	Y	X
1	7427774.452	4743905.079
2	7427771.000	4743897.205
3	7427767.719	4743898.981
4	7427766.483	4743892.895
5	7427766.102	4743878.703
6	7427767.963	4743872.791
7	7427771.588	4743865.149
8	7427774.425	4743861.554
9	7427787.957	4743851.875
10	7427797.442	4743845.122
11	7427612.156	4743834.736
12	7427834.642	4743818.474
13	7427760.963	4743894.040
14	7427795.003	4743886.358
15	7427807.625	4743885.402
16	7427834.233	4743874.680
17	7427830.290	4743862.376
128	7427825.100	4743863.876
19	7427821.155	4743861.719
20	7427812.228	4743841.161
21	7427790.571	4743855.705

Napomena: Snimanje izvršeno Gps-om GS08 marke Leica u sistemu permanentnih stanica MontePos mreže sa zvaničnim parametrima
Uprave za nekretnine Crne Gore.

Spisak prijava: ..... 20... god.
Spisak promjena: ..... 20... god.

Snimio dana: 14.05.2014. god.
Geodeta: Edin Grgić dipl.geod.m2
Pregledao dana: 20.05.2014. god.
potpis

"Geo Friends" d.o.o.
Podgorica

Područna jedinica: **Rozaje**
KAT.OPŠTINA: **Koljeno I**
Opština: **Rozaje**
Približna razmjera: 1: 800
Vlasnik kaf.parcele 551: DEDEIĆ NAZIF MUAMER i dr.

SKICA PREMJERA Br.....

Broj Kat. plana.....

Tah zapisnik:sveska.....

Veza sa ranjom skicom premjera:br/god.....

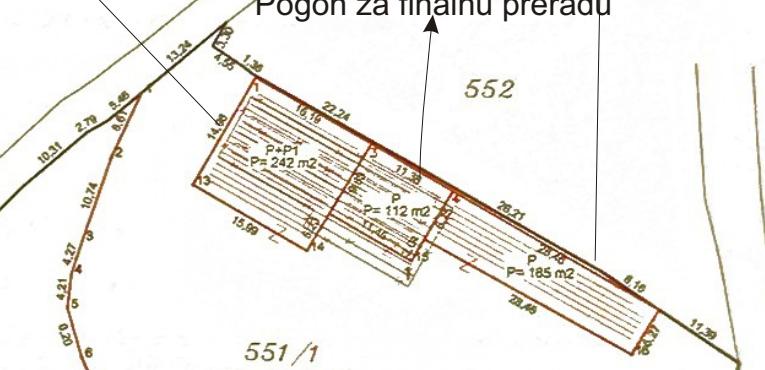

KOORDINATE TACAKA		
OZNAKA	Y	X
1	7427774.482	4743905.079
2	7427771.000	4743897.205
3	7427767.719	4743886.981
4	7427766.483	4743882.895
5	7427766.102	4743878.703
6	7427767.963	4743872.791
7	7427771.588	4743865.149
8	7427774.425	4743861.554
9	7427787.957	4743851.875
10	7427797.442	4743845.122
11	7427612.156	4743834.736
12	7427834.642	4743818.474
13	7427760.963	4743894.040
14	7427795.003	4743886.359
15	7427807.625	4743885.402
16	7427834.233	4743874.580
17	7427830.290	4743862.376
128	7427825.100	4743853.976
19	7427821.155	4743861.719
20	7427812.228	4743841.161
21	7427790.571	4743855.705

Pogon za preradu i susara

Pogon za primarnu obradu

Pogon za finalnu preradu

551/2

Liv.

Brenta

Prizemlje - pogon za finalnu preradu (stolarska)
Prvi sprat - Uprava sa izložbenim prostorijama

550

Napomena: Snimanje izvršeno Gps-om GS08 marke Leica u sistemu permanentnih stanica MontePos mreže sa zvaničnim parametrima Uprave za nekretnine Crne Gore.

Spisak prijava:..... 20...god.

Spisak promjena:..... 20...god.

Snimio dana: 20.05.2014. god.
Geodeta: Edin Gajić dipl.geod.in
Pregledao dana: 20.05.2014. god.
potpis

PODRUČNA JEDINICA
ROŽAJE

Datum: 10.03.2024 09:23

KO: KOLJENO I

POSJEDOVNI LIST 391 - PREPIS

Posjednici			
Matični broj - ID	Naziv - adresa i mjesto	Stvarno pravni odnos	Obim prava
*	JELA-KOMERC DOO ROŽAJE *	SOPSTVENIK - POSJEDNIK	1/1

Parcele									
Blok	Broj	RB	Plan Skica	Potes Kultura	Klasa	Površina m ²	Prihod	SP Pripis	Primjedba
0	551/1	1	000 022	DEZDERAĆA POSLOVNI OBJEKAT	0	242	0.00	33/2019 363/3	zabilježba objekta za primarnu i finalnu obradu drveta-izrada eko kuća od drveta
0	551/1	2	000 022	DEZDERAĆA POSLOVNI OBJEKAT	0	431	0.00	33/2019 363/3	zabilježba objekta za primarnu i finalnu obradu drveta-izrada eko kuća od drveta
0	551/1	3	000 022	DEZDERAĆA POSLOVNI OBJEKAT	0	112	0.00	33/2019 363/3	zabilježba objekta za primarnu i finalnu obradu drveta-izrada eko kuća od drveta
0	551/1	4	000 022	DEZDERAĆA POSLOVNI OBJEKAT	0	185	0.00	33/2019 363/3	zabilježba objekta za primarnu i finalnu obradu drveta-izrada eko kuća od drveta
0	551/1	5	000 022	DEZDERAĆA POSLOVNI OBJEKAT	0	339	0.00	33/2019 363/3	zabilježba objekta za primarnu i finalnu obradu drveta-izrada eko kuća od drveta
0	551/1	6	000 022	DEZDERAĆA POSLOVNI OBJEKAT	0	123	0.00	33/2019 363/3	zabilježba objekta za primarnu i finalnu obradu drveta-izrada eko kuća od drveta
0	551/1	0	000 022	DEZDERAĆA LIVADA	3	2700	13.77	33/2019 363/3	

068/829-434

**VLADA CRNE GORE
UPRAVA ZA INSPEKCIJSKE POSLOVE
Odsjek za ekološku inspekciju**

069/037-334

Inspekcija ekološka
Broj UDIN-0207-756/24-9418/1
Podgorica 01.03.2024. godine

Zapisnik o inspekcijskom pregledu

Sačinjen dana 01.03.2024. u mjestu Rožaje od strane inspekcije ekološke u vršenju inspekcijskog nadzora nad "Jela Kowerc" ^{do} radi utvrđivanja činjeničnog stanja i preduzimanja mjera oticanja nepravilnosti.

Mjesto vršenja inspekcijskog pregleda:

Inspekcijski pregled se vrši nad "Jela Kowerc" ^{do} koji se nalazi Rožaje u Kloban bb

Inspekcijskom pregledu prisustvuju:

Inspektor Klajić Velibor
Stranka Milauer Doderer iz Rožaje nastanjen u ulici Bor mohala br. 3, od oca Nazif, majke Mejra broj lične karte JUBG: 0502563272018
Inspekcijski pregled je započet u 12³⁰ sati.

Ekoški inspektor je dana 01.03.2024. godine izvršio redovan inspekcijski nadzor kad gore navedenog subjekta radnika.
Inspekcijski nadzor je najavljen u skladu sa članom 13 stav 1. tačka 2. Zakona o inspekcijskom nadzoru. Inspektor je legitimisan.

Predmet inspekcijskog nadzora je proglašen u skladu s Zakonom o procjeni uticaja na životnu sredinu.
Stranka, Ustavni Inspektor, Klajić Velibor

na životnu sredinu.

Inspekcijsku nadzoru je konstatovana sljedeće čijevnina stvarje:

Subjekat nadzora obavlja djelatnost primarno i finalne druge drvena. Djelatnost se obavlja u poluotvorenom prostoru, garantujući od čvrstog materijala. Za obavljanje djelatnosti subjekat nadzora posjeduje: brentu za krčanje drveća, sušare i mazine za finalnu obradu drveća.

Subjekat nadzora ne posjeduje ni trenutku inspekcijskog nadzora odluku na član 10. organa o potrebi izrade elaborata projekta uticaja na životnu sredinu, ali smatra da ih posjeduje. Shodno utvrdenoj čijevničnoj stvari eksloški inspektor ~~na~~ subjektu nadzora utvrđuje:

- da u roku od 3 dana od dana sačinjavajućeg zapisnika na e-mail ~~na~~ adresu velibor.kljajevic@wp.gov.me dostavi odluku o procjeni uticaja na životnu sredinu od strane načelnog organa.

Ako subjekat nadzora u ostavljenu roku ne dostavi potrebanu odluku, eksloški inspektor će obavjetiti posjedujući da od ~~na~~ nadležnog organa pribavi odluku ~~načelnog organa~~ o potrebi izrade elaborata projekta uticaja na životnu sredinu. Zapiski primitan prisutnog stranačkih lica učivo priuđeni su isti, i upoznata je sa uverava pošto će biti predviđen kopija zapisnika uničena prisutnoj strancu.

Zapisnik zaključen u 12⁰⁰.

Stranka,

Inspektor,
Kljajević Velibor.

Dokument o registraciji

Izmjene: Statut, Adresa uprave - sjedišta, Adresa za prijem službene pošte, Adresa glavnog mesta poslovanja i Kontakt

Registarski broj 5 - 0254071 / 007

Datum registracije: 20.06.2005.

PIB: 02433826

Datum promjene podataka: 09.09.2021.

DRUŠTVO SA OGRANIČENOM ODGOVORNOŠĆU "JELA - KOMERC " D.O.O. ROŽAJE

Broj važeće registracije: /007

Skraćeni naziv: JELA - KOMERC
Telefon: +38269037394
eMail: montenegro-brvnare@t-com.me
Web adresa:
Datum zaključivanja ugovora: 17.06.2005.
Datum donošenja Statuta: 17.06.2005. Datum promjene Statuta: 06.09.2021.
Adresa glavnog mesta poslovanja: KOLJENO BB ROŽAJE
Adresa za prijem službene pošte: KOLJENO BB ROŽAJE
Adresa sjedišta: KOLJENO BB ROŽAJE
Pretežna djelatnost: 1610 Rezanje i obrada drveta
Obavljanje spoljno-trgovinskog poslovanja: DA
Oblik svojine: Privatna
Porijeklo kapitala: Domaći
Upisani kapital: 10,00Euro (Novčani 10,00Euro, nenovčani 0,00Euro)

OSNIVAČI:

MUAMER DEDEIĆ - JBMG/Broj Pasoša zaštićeni zakonom

Uloga: Osnivač

Udio: 100% Adresa: Lični podatak zaštićen zakonom

LICA U DRUŠTVU:

MUAMER DEDEIĆ - JMBG/Broj Pasoša zaštićen zakonom

Adresa: Lični podatak zaštićen zakonom

Uloga: Ovlašćeni zastupnik

Ovlašćenja u prometu: Neograničeno ( )

Ovlašćen da djeluje: POJEDINAČNO ( )

MUAMER DEDEIĆ - JMBG/Broj Pasoša zaštićen zakonom

Adresa: Lični podatak zaštićen zakonom

Uloga: Izvršni direktor

Ovlašćenja u prometu: Neograničeno ( )

Ovlašćen da djeluje: POJEDINAČNO ( )

Dokument o registraciji

Registarski broj 5 - 0254071 / 006
PIB: 02433826

Datum registracije: 20.06.2005.
Datum promjene podataka: 17.01.2012.

DRUŠTVO SA OGRANIČENOM ODGOVORNOŠĆU "JELA - KOMERC " D.O.O. ROŽAJE

Broj važeće registracije: /007

Skraćeni naziv: JELA - KOMERC
Telefon:
eMail:
Web adresa:
Datum zaključivanja ugovora: 17.06.2005.
Datum donošenja Statuta: 17.06.2005. Datum promjene Statuta: 13.01.2011.
Adresa glavnog mjesa poslovanja:
Adresa za prijem službene pošte: KARAVANSKI PUT B.B. ROŽAJE
Adresa sjedišta: KARAVANSKI PUT B.B. ROŽAJE
Pretežna djelatnost: 1610 Rezanje i obrada drveta
Obavljanje spoljno-trgovinskog poslovanja: NIJE UNEŠENO
Oblik svojine:
Porijeklo kapitala:
Upisani kapital: 0,00Euro (Novčani Euro, nenovčani Euro)

OSNIVAČI:

MUAMER DEDEIĆ - JBMG/Broj Pasoša zaštićeni zakonom

Uloga: Osnivač
Udio: 100% Adresa: Lični podatak zaštićen zakonom

LICA U DRUŠTVU:

MUAMER DEDEIĆ - JMBG/Broj Pasoša zaštićen zakonom

Adresa: Lični podatak zaštićen zakonom

Uloga: Izvršni direktor

Ovlašćenja u prometu: ( )

Ovlašćen da djeluje: Nepoznata odgovornost ( )

MUAMER DEDEIĆ - JMBG/Broj Pasoša zaštićen zakonom

Adresa: Lični podatak zaštićen zakonom

Uloga: Ovlašćeni zastupnik

Ovlašćenja u prometu: ( )

Ovlašćen da djeluje: POJEDINAČNO ( )
